

LAIKINOSIOS VALSTYBĖS PAGALBOS PIENO GAMINTOJAMS TEIKIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Laikinosios valstybės pagalbos pieno gamintojams teikimo taisyklės (toliau – taisyklės) parengtos vadovaujantis Europos Sąjungos valstybės pagalbos žemės ūkio ir miškininkystės sektoriams ir kaimo vietovėse gairių 2014–2020 m. (toliau – Gairės) II dalies 1 skyriaus 1.2.1.1 skirsniu, Europos Komisijos sprendimu Nr. xxx dėl valstybės pagalbos schemos patvirtinimo, Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrosiomis administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 8 d. įsakymu Nr. 3D-979 „Dėl Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrųjų administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Bendrosios administravimo taisyklės), ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“.

2. Šios taisyklės reglamentuoja laikinosios valstybės pagalbos pieno gamintojams, susiduriantiems su ekonominiais sunkumais dėl Covid-19 viruso protrūkio (toliau – pagalba), teikimą iš valstybės biudžeto lėšų, siekiant išsaugoti pieno gamybos potencialą esant rinkos veikimo sutrikdymams.

3. Taisyklių tikslas – nustatyti pagalbos teikimo pieno gamintojams tvarką ir reikalavimus.

4. Pagalba teikiama pieno gamintojų patirtiems nuostoliams kompensuoti 2020 m. birželio–rugsėjo mėn. laikotarpiu dėl žalio pieno pardavimo pajamų praradimo.

II SKYRIUS PAGALBOS TEIKIMO SĄLYGOS

5. Pagalba teikiama pieno gamintojams:

5.1. už 2020 m. birželio–rugsėjo mėn. patirtus nuostolius dėl žalio pieno pardavimo pajamų praradimo, jeigu šiuo laikotarpiu (skaičiuojant kiekvieną mėnesį atskirai) pajamos buvo bent 5 proc. mažesnės negu 2017–2019 m. atitinkamo mėnesio pajamos;

5.2. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre užregistruotiems kaip valdos valdytojams arba partneriams ne vėliau kaip iki 2020 m. birželio 1 d.;

5.3. jų vardu Ūkinių gyvūnų registre (toliau – ŪGR) 2020 m. birželio 1 d. turėjusiems 150 ir daugiau registruotų pieninių karvių;

5.4. kurie nėra patvirtinti paramos gavėjai pagal Kaimo plėtros 2004–2006 metų plano priemonę „Ankstyvo pasitraukimo iš prekinės žemės ūkio gamybos rėmimas“ ir Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“;

5.5. pateikusiems paraiškas pagalbai gauti (taisyklių priedas) (toliau – paraiškos) pagal šių taisyklių nuostatas.

6. Nuostoliai pagal taisykles negali būti kompensuojami, jei pieno gamintojas gavo pagalbą tiems patiems nuostoliams atlyginti iš kitų nacionalinių programų ir (ar) Europos Sąjungos ar kitų fondų.

7. Nuostoliai pagal taisykles nebus kompensuojami arba bus sustabdomas jų kompensavimas, jei pieno gamintojas yra gavęs neteisėtą pagalbą, kuri Europos Komisijos sprendimu (dėl individualios pagalbos arba pagalbos schemos) buvo pripažinta nesuderinama su bendrąja rinka, kol pieno gamintojas sugrąžins visos neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos sumą, įskaitant palūkanas, teisės aktuose nustatyta tvarka.

III SKYRIUS PAGALBOS DYDŽIO APSKAIČIAVIMAS

8. Žalio pieno pardavimo pajamų praradimas skaičiuojamas kaip 2017–2019 m. tam tikro mėnesio, už kurį prašoma kompensuoti patirtus nuostolius, vidutinių pardavimo pajamų, tenkančių vienai parduoto žalio pieno tonai, ir 2020 m. to paties mėnesio pardavimo pajamų, tenkančių vienai parduoto žalio pieno tonai, skirtumas, padaugintas iš 2020 m. atitinkamą mėnesį parduoto žalio pieno kiekio.

9. Žalio pieno pardavimo pajamų praradimą ir pagalbos dydį apskaičiuoja Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) pagal pieno gamintojų pateiktus duomenis.

10. Nuostoliai apskaičiuojami pagal formulę:

$$N_B = (BP_{vid} - BP_{2020}) \times \check{Z}K_{2020},$$

čia:

N_B – pieno gamintojo patirti nuostoliai dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) epideminės situacijos (Eur) (skaičiuojami taisyklių 5.1 papunktyje nurodyto laikotarpio atitinkamą mėnesį);

BP_{vid} – pieno gamintojo vidutinės 2017–2019 m. tam tikro mėnesio žalio pieno pardavimo pajamos, tenkančios 2017–2019 m. tam tikro mėnesio parduoto žalio pieno tonai (Eur/t), kuri paskaičiuojama pagal formulę:

$$BP_{vid} = (PK_{2017} / \check{Z}K_{2017} + PK_{2018} / \check{Z}K_{2018} + PK_{2019} / \check{Z}K_{2019}) / 3,$$

čia:

PK_{2017} – žalio pieno pardavimo pajamos 2017 m. atitinkamą mėnesį (Eur);

PK_{2018} – žalio pieno pardavimo pajamos 2018 m. atitinkamą mėnesį (Eur);

PK_{2019} – žalio pieno pardavimo pajamos 2019 m. atitinkamą mėnesį (Eur);

$\check{Z}K_{2017}$ – parduotas žalio pieno kiekis 2017 m. atitinkamą mėnesį (t);

$\check{Z}K_{2018}$ – parduotas žalio pieno kiekis 2018 m. atitinkamą mėnesį (t);

$\check{Z}K_{2019}$ – parduotas žalio pieno kiekis 2019 m. atitinkamą mėnesį (t);

BP_{2020} – pieno gamintojo taisyklių 5.1 papunktyje nurodyto laikotarpio tam tikro mėnesio žalio pieno pardavimo pajamos, tenkančios tą mėnesį parduoto žalio pieno tonai (Eur/t), apskaičiuojamos taip:

$$BP_{2020} = \frac{PK_{2020}}{\check{Z}K_{2020}};$$

čia:

PK_{2020} – žalio pieno pardavimo pajamos taisyklių 5.1 papunktyje nurodyto laikotarpio atitinkamą mėnesį (Eur);

$\check{Z}K_{2020}$ – taisyklių 5.1 papunktyje nurodyto laikotarpio atitinkamą mėnesį parduotas žalio pieno kiekis (t).

11. Jei pieno gamintojas 2017–2019 metais pradėjo žalio pieno pardavimą ir nėra duomenų apie tam tikro mėnesio žalio pieno pardavimo pajamas, skaičiuojant nuostolius imamos žalio pieno pardavimo pajamos to laikotarpio atitinkamo mėnesio, už kurį tie duomenys yra.

12. Patirti nuostoliai kompensuojami 100 proc. Pagal taisykles skiriama pagalba ir bet kokios kitos išmokos nuostoliams kompensuoti neturi viršyti 100 proc. patirtų nuostolių dydžio. Atsižvelgiant į pagalbai skirtas lėšas, taisyklių 5.1 papunktyje nurodytas pagalbos teikimo laikotarpis gali būti sutrumpintas.

IV SKYRIUS ADMINISTRAVIMO PROCEDŪROS

13. Pieno gamintojas, norėdamas gauti pagalbą, Agentūrai teikia paraišką pagalbai gauti (taisyklių priedas):

13.1. nuo 2020 m. rugpjūčio 1 d. iki 2020 m. rugpjūčio 31 d. (įskaitytinai) – už birželio–liepos mėn. patirtus nuostolius dėl žalio pieno pardavimo pajamų praradimo;

13.2. nuo 2020 m. spalio 1 d. iki 2020 m. spalio 31 d. (įskaitytinai) – už rugpjūčio–rugsėjo mėn. patirtus nuostolius dėl žalio pieno pardavimo pajamų praradimo.

14. Agentūra savo tinklalapyje skelbia informaciją apie paraiškų priėmimo terminus, paraiškų pateikimo vietą ir kitą informaciją, susijusią su pagalbos teikimo tvarka.

15. Paraiška ir pridedami dokumentai turi būti pateikti asmeniškai, per įgaliotą asmenį, atsiųsti per kurjerį arba registruota pašto siunta Agentūrai (adresas: Blindžių g. 17, 08111 Vilnius), arba elektronine forma, pateikiant užpildytas formas *doc*, *docx*, *pdf* formatu. Šiuo būdu teikiami dokumentai turi būti pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu arba suformuoti elektroninėmis priemonėmis, kurios leidžia užtikrinti teksto vientisumą ir nepakeičiamumą, ir pateikti Agentūrai elektroniniu paštu dokumentai@nma.lt.

16. Kartu su paraiška pieno gamintojas (pareiškėjas) pateikia buhalterinės apskaitos dokumentus – PVM sąskaitos faktūros ar sąskaitos faktūros kopijas už atitinkamą laikotarpį.

17. Paraiška turi būti užpildyta elektroninėmis priemonėmis, kiekvienas lapas turi būti patvirtintas pareiškėjo parašu. Ranka užpildyti ir (arba) nepasirašyti dokumentai nepriimami.

18. Agentūra:

18.1. gavusi paraišką, ją užregistruoja ir patikrina, ar pareiškėjas atitinka taisyklių 5.1–5.4 papunkčių reikalavimus;

18.2. ne vėliau kaip per 20 darbo dienų apskaičiuoja pagalbos gavėjui mokėtiną pagalbos sumą pagal taisyklių 10 punktą. Agentūra Bendrosiose administravimo taisyklėse nustatyta tvarka gali paprašyti pagalbos gavėjo papildomos informacijos. Jeigu vertinimo metu buvo rasta klaidų ar vertinimui atlikti trūksta informacijos, pareiškėjui siunčiamas paklausimas elektroniniu paštu (į vertinimo terminą neįskaičiuojamas paklausimų dėl papildomos informacijos ir (arba) dokumentų pateikimo terminas). Pareiškėjo atsakymui pateikti suteikiamas iki 5 darbo dienų terminas nuo paklausimo išsiuntimo elektroniniu paštu dienos. Per nustatytą terminą nepateikus prašomų dokumentų ir (ar) duomenų ar pateikus ne visus prašomus dokumentus ir (ar) duomenis, dokumentai baigiami vertinti pagal turimus duomenis;

18.3. užsako lėšas ir išmoka jas pagalbos gavėjams Bendrosiose administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

19. Agentūrai galutinai įvertinus paraišką ir priėmus sprendimą skirti pagalbą, pareiškėjas tampa pagalbos gavėju. Agentūrai priėmus sprendimą skirti pagalbą ar jos neskirti, pareiškėjas apie tai elektroniniu būdu informuojamas per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos. Apie priimtus sprendimus dėl paramos neskyrimo Agentūra informuoja pareiškėjus, nurodydama paramos neskyrimo motyvus ir apskundimo tvarką.

20. Agentūra gali atlikti patikras vietoje, jei vertinant paraišką kyla įtarimų, kad

dokumentuose pateikta netiksli, neišsami ar klaidinanti informacija.

21. Agentūra, vadovaudamasi Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai), ir Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos duomenų tvarkymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos 2015 m. lapkričio 13 d. nutarimu Nr. 1S-120/2015 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos duomenų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“, Nuostatuose nustatyta tvarka Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registruui pateikia duomenis apie skirtą valstybės pagalbą. Jei vienam pagalbos gavėjui vienu sprendimu skiriama valstybės pagalbos suma viršija Gairių 128 punkte nustatytas ribas, Agentūra Gairių 128 punkte nurodytą informaciją apie skirtą pagalbą pateikia Žemės ūkio ministerijai (toliau – ministerija), o ministerija per šešis mėnesius nuo pagalbos suteikimo dienos pateikia informaciją į Europos Komisijos Valstybės pagalbos skaidrumo svetainę adresu <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/>.

22. Privalomos grąžinti lėšos, kurios buvo neteisėtai išmokėtos ir (arba) panaudotos pažeidžiant teisės aktus, ir su minėtomis lėšomis susijusios palūkanos administruojamos Bendrosiose administravimo taisyklėse ir Grąžintinių lėšų, susidariusių įgyvendinant valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitas iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamas priemonės, administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2011 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 3D-750 „Dėl Grąžintinių lėšų, susidariusių įgyvendinant valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitas iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamas priemonės, administravimo taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

23. Agentūra teikia ataskaitas ministerijai Bendrųjų administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

24. Pieno gamintojui, atitikusiam šių taisyklių nustatytus reikalavimus, bet dar negavusiam pagalbos, mirus, įpėdinis, gavęs paveldėjimo teisės liudijimą ir įregistruotas valdos valdytoju ar partneriu, iki 2020 m. gruodžio 1 d. pateikia Agentūrai laisvos formos prašymą dėl pagalbos priskyrimo ir paveldėjimo fakto patvirtinimo dokumento kopiją, o prašyme nurodo banko pavadinimą, kodą ir sąskaitos bei valdos numerį. Po 2020 m. gruodžio 1 d. prašymai nepriimami, o pareiškėjui skirta pagalba anuliuojama.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Pieno gamintojai, teikiantys duomenis pagal taisykles, atsako už savo teikiamų duomenų

teisingumą ir jų pateikimą taisyklėse nustatytais terminais.

26. Agentūra atsako už tinkamą pagalbos apskaičiavimą, pagalbos lėšų išmokėjimą ir apskaitą, duomenų į Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registrą pateikimą taisyklėse nustatytais terminais.

27. Agentūra ir jos darbuotojai privalo saugoti pareiškėjų / pagalbos gavėjų komercines paslaptis, kurias jie sužino vykdydami taisyklėse nurodytas funkcijas, ir pareiškėjų / pagalbos gavėjų sutikimu privalo jas naudoti tik tiems tikslams, dėl kurių jos buvo pateiktos. Agentūra ir jos darbuotojai, atskleidę komercines paslaptis, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

28. Agentūra privalo ne trumpiau kaip 10 metų nuo paskutinės pagalbos pagal taisyklės suteikimo dienos saugoti visą su pagalbos teikimu susijusią informaciją ir dokumentus.

29. Pagalbos gavėjai, gavę pagalbą neteisėtai, ir asmenys, prisidėję prie neteisėto pagalbos gavimo (pareiškėjų pateiktuose prašymuose sąmoningai patvirtinę klaidingus duomenis), atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka. Neteisėtai gauta pagalba gražinama Bendrosiose administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

30. Siekdama viešo ir skaidraus pagalbai išmokėti skirtų lėšų panaudojimo, Agentūra savo tinklalapyje skelbia pagalbos gavėjų, kuriems iš valstybės biudžeto skirta pagalba, sąrašus ir skirtas sumas.

31. Pasikeitus taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

32. Pasikeitus taisyklėms, nauji reikalavimai taikomi vienodai visiems pagalbos gavėjams, išskyrus atvejus, kai žemės ūkio ministro įsakyme numatyta kitaip.
